

Adres Steenbokstraat 10
Postbus 4142
7320 AC Apeldoorn
Telefoon (055) 527 29 11
E-Mail info@vallei-veluwe.nl
Website www.vallei-veluwe.nl

Aan Algemeen bestuur 5 juli 2021

ADVIESNOTA

Datum	11 mei 2021	Portefeuillehouder	P.J. Gaynor
Documentnr.	1541801/1541803	Programma	Energietransitie
Projectnummer		Afdeling	Plannen en projecten
Bijlage(n)	1		
Onderwerp	Besluitvorming RES'en 1.0		

Voorstel

1. In te stemmen met de Regionale Energie Strategie 1.0 (RES 1.0) van de regio's Amersfoort, Food Valley, Noord Veluwe, Arnhem-Nijmegen, U16 en West-Overijssel;
2. Kennis te nemen van het feit dat RES Cleantech in het najaar aan u wordt voorgelegd;
3. In te stemmen dat de heemraden de aanbevelingen vanuit de commissie inbrengen in het proces richting de RES 2.0.

Inleiding

Met de besluitvorming over de RES'en zetten de overheden een belangrijke stap in de richting van de doelen uit de Klimaatwet en het Klimaatakkoord. Dit gebeurt in een landsdekkend programma van 30 regio's. De focus in de RES ligt op de opgaven van de "Gebouwde Omgeving" en "Elektriciteit". De deelname van de waterschappen aan de RES'en volgt uit de gemaakte afspraken vanuit het Interbestuurlijk Programma (IBP) van februari 2018. Hier hebben de koepels (IPO, VNG, UvW en Rijk) afgesproken een meerjarige programmatische nationale aanpak uit te werken.

Het RES-proces loopt sinds 2019. Na het maken van een startdocument in 2019 en het uitbrengen van een concept-RES in 2020 bevinden we ons nu in een fase van afronding van de RES 1.0 met een definitief bod. De RES 1.0 wordt ter vaststelling aangeboden aan de raden, staten en AB. Hierna wordt de RES 1.0 uiterlijk 1 juli 2021 ingediend bij Nationaal Programma Regionale Energiestrategie (NP-RES) en het Planbureau Leefomgeving (PBL)¹.

---

¹ Deze datum geldt in principe als inleverdatum voor alle RES'en in Nederland. Deze datum wordt niet door de RES Cleantech gehaald.

Met dit voorstel worden de RES'en Amersfoort, Food Valley, Noord Veluwe, Arnhem-Nijmegen, U16 en West-Overijssel ter vaststelling aangeboden. De RES Cleantech komt in het najaar ter besluitvorming terug.

In bijlage 1 van dit voorstel leest u hoe de interne (AB) informatievoorziening georganiseerd is. Ook vindt u hier de hoofdlijnen van de waterschapbelangen en -inbreng per RES-regio.

Beoogd effect

Het beoogde effect is het onomkeerbaar en stapsgewijs terugdringen van de emissies van broeikasgassen in Nederland, tot een niveau dat in 2050 95% lager ligt dan in 1990, teneinde wereldwijde opwarming van de aarde en de verandering van het klimaat te beperken. Voor 2030 geldt wettelijk een reductie van 49%. In het kader van het Gelders Energieakkoord wordt een reductie van 55% nagestreefd.

De ambities uit de BOVI zijn, daar waar mogelijk, geïntegreerd in de RES'en. Het gaat om combinaties van zon, win en aquathermie. Het constructief meewerken aan en vaststellen van de RES'en is conform de afspraken in de Bestuursagenda.

Argumenten

1.1 RES'en 1.0 moeten ingediend worden om te voldoen aan de landelijke afspraken gemaakt in het Klimaatakkoord.

RES'en 1.0 moeten uiterlijk begin juli 2021 ingediend worden bij het NP-RES. Op basis van de biedingen uit de regio's wordt berekend of de landelijke opgave van 35 TWh opwek van hernieuwbare energie wordt gerealiseerd.

1.2 De RES'en zijn in lijn met onze beleidskaders; BOVI, BOP en Energietransitie.

In de RES ligt het accent bij de ruimtelijke inpassing van duurzame energie. Dat betekent dat het zwaartepunt van de besluitvorming in de gemeentelijke en provinciale politiek ligt. Juridische verankering in de planvormen van de Omgevingswet dient hierna plaats te vinden. Met het ondertekenen van de RES onderschrijft het waterschap de doelen en afspraken die daarin worden genoemd. Deze doelen en afspraken zijn in lijn met het beleid van het waterschap.

1.3 De RES is geen statisch document, maar krijgt iedere 2 jaar een actualisatie.

De RES wordt om de twee jaar herzien, waardoor nieuwe inzichten, technieken en ontwikkelingen kunnen worden opgenomen. Hierdoor kunt u ook in de toekomst uw invloed uitoefenen op de verduurzaming van de leefomgeving.

1.4 Uit de vaststelling van RES 1.0 vloeien geen directe financiële verplichtingen voort.

Zie onderdeel Financiën voor de toelichting.

2.1 RES Cleantech kan nog niet vastgesteld worden.

De RES Cleantech ligt inhoudelijk goed op schema. De komende periode wordt de tijd genomen voor inspraak. De bestuurlijke besluitvorming vindt daarom later in dit jaar plaats.

Kanttekeningen

1.1 RES 1.0 is een strategie en daarmee nog geen werkelijkheid

De RES is een strategie die verwerkt dient te worden in de planvormen van de Omgevingswet, pas dan is het juridisch verankerd. Verankering is nodig om ook tijdig over de juiste vergunningen te kunnen beschikken. Het voortouw voor de ruimtelijke doorwerking, inclusief het verwerven van draagvlak hiervoor ligt bij de gemeenten en de provincies.

1.2 Realisatie is alleen mogelijk met medewerking van bewoners, bedrijven en maatschappelijke organisatie

Naast juridische verankering is maatschappelijk draagvlak een belangrijke voorwaarde om tot realisatie te komen. Maar ook door het toepassen van principes die zij belangrijk vinden, zoals het toepassen van de (Gelderse zonneladder) en het laten terugvloeien van de revenuen naar de omgeving vanuit zon- en windprojecten. Het voortouw hierin ligt bij gemeenten en provincies, tenzij we zelf initiatiefnemer zijn of deelnemer van een initiatief van een van onze partners.

Financiën

Voor het onderhouden van contacten en het leveren van inbreng in plannen van gemeenten en derden is een fte beschikbaar, verdeeld over meerdere personen.

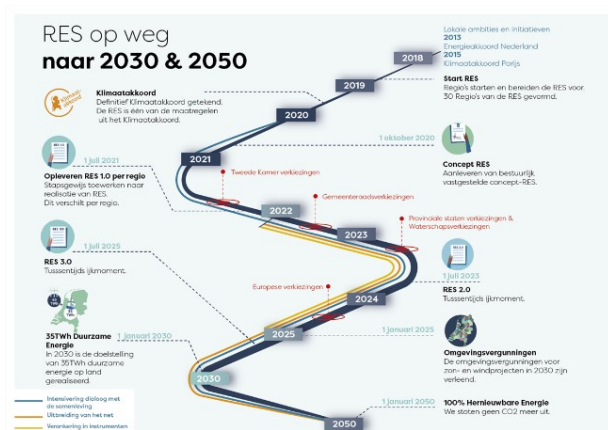
Waterschap Vallei en Veluwe zal de komende tijd via het regulier begrotingsproces en de bestuurlijke besluitvorming daarover gelden beschikbaar stellen voor het realiseren van eigen ambities en doelen. In de komende jaren zal blijken of naar aanleiding van de RES'en er voor het waterschap relevante ontwikkelingen plaatsvinden waar maatregelen uit voort komen. De ambitie is om koppelkansen te benutten, bijvoorbeeld klimaatdoelen in de warmtetransitie. Dergelijke maatregelen worden in een separaat voorstel aan het college voorgelegd.

Vervolg

De bestuurlijk voorzitter en ambtelijk trekkers van de RES-regio's worden over het besluit van ons algemeen bestuur geïnformeerd.

De RES-regio's verzorgen de verzending van de bestuurlijke besluiten over de RES 1.0 naar het Nationaal Programma RES.

Daarna vindt, zoals bekend, er tweejaarlijks een aanpassing van de RES plaats, zie illustratie.

Aanbeveling vanuit de commissie

De commissie geeft vanuit haar vergadering van 7 juni 2021 de volgende aanbevelingen mee aan het dagelijks bestuur richting RES 2.0, met als doel de energietransitie- en waterschapsbelangen te dienen.

- Gebruik uw invloed en zie er op toe dat bij de grootschalige realisatie van zon:
  - de zonneladder is toegepast;
  - de mogelijkheid voor 50% participatie door omgeving aanwezig is;
  - de revenuen deels ook terugvloeien naar de omgeving;
  - de mogelijkheden voor financiële compensatie worden bevorderd voor bijvoorbeeld het compenseren van de onrendabele top dan wel voor fondsvorming;
  - de effecten op bodem en (grond)water worden onderzocht en de opgedane kennis wordt actief gedeeld.
- Gebruik uw invloed en stimuleer bij de grootschalig opwek van zon en wind op land, meervoudige doelen, zoals het vasthouden, bergen en schoonhouden van water of het vergroten van de biodiversiteit.
- Het RES-proces vraagt om een goede juridische verankering in de plannen en instrumenten van de Omgevingswet. Dit is een gemeentelijk en provinciale opgave. Benut uw invloed en zie toe op een zorgvuldig participatieproces met de omgeving.
- Draag met trots de voortrekkersrol van ons waterschap uit op het gebied van de energietransitie en sta open voor innovaties op dit onderwerp. Daarbij kan het gaan over opwek uit primaire bron, verwaarding van biogas, inzet van aquathermie als warmtebron, buffering en opslag van energie.
- Trek samen op met uw collega-bestuurders van gemeenten en provincies om deze lastige maar urgente opgave te realiseren.

Advies Commissie

De commissie adviseert positief op het voorstel. De commissie draagt daarnaast een aantal aanbevelingen en onderwerpen aan ten behoeve van het D&H. Deze richting bepalende aanbevelingen zijn bedoeld om vanuit het waterschap de belangen in te brengen in het proces van de RES'en. Het D&H wordt daarbij geadviseerd om dit in te brengen in het vervolg proces dat zal leiden tot het opstellen van de RES'en 2.0. Gezien met name de impact van het onderwerp "zon op land" wordt geadviseerd het voorstel "besluit RES'en 1.0 als bespreekstuk door te leiden naar het Algemeen Bestuur.

Bijlagen

Bijlage 1 Informatievoorziening en inbreng van Waterschap Vallei en Veluwe in de RES

Ondertekening

Dijkgraaf en heemraden

drs. ing. K.A. Blokland
secretaris

mr. S.H.M. Ornstein MCPm
dijkgraaf

Bijlage 1 Informatievoorziening en inbreng van Waterschap Vallei en Veluwe in de RES

Interne informatiestroom: De documenten die ter besluitvorming zijn voorgelegd aan de raden, provinciale staten en algemeen besturen van de waterschappen zijn beschikbaar in een aparte map in iBabs onder "Overleggen" (gedateerd 18 mei 2021 en genaamd: 'commissie 7 juni: documenten behorende bij RES'en 1.0'). Ook vindt u hier de factsheets van de vier vol-inliggende RES'en met daarin de hoofdlijnen van de RES en de factsheet Zon.

Het realiseren van de RES-opgave heeft verschillende raakvlakken met ambities, doelstellingen en opgaven van het waterschap. Vanuit de vier samenwerkingsrollen zoals deze beschreven zijn in het BOP, biedt het RES-proces ons de mogelijkheid om onze eigen plannen, belangen en ambities in positie te brengen. Als waterschap geven we invulling aan de RES door:

- Uiterlijk in 2025 als waterschappen energieneutraal te zijn -ons waterschap is inmiddels energieneutraal-. De realisatie van de ambitie om zelf middels zon en wind elektriciteit op te wekken telt mee in de RES;
- Het aandragen en meewerken aan kansen en mogelijkheden voor het benutten van warmte en koude uit oppervlaktewater en effluent (aquathermie) als duurzaam alternatief voor de verwarming van gebouwen;
- Het aandragen en benutten van kansen door inzet van biogas in eigen processen en voor inzet voor mobiliteit, hoogwaardige warmte voor industrie en/of verwarming van historische kernen.
- Het meekoppelen van wateropgaven bij de realisatie van de grootschalige opwek van elektriciteit.
- Het beschikbaar stellen van onze assets voor de opwek van duurzame energie en het duiden van onze belangen bij het gebruik van onze assets (terreinen, wateren en dijken) voor de realisatie van de RES-opgave.

Inbreng	Vol-inliggende RES'en				Snippet- RES'en		
	RES AF	RES CT	RES FV	RES NV	RES AN	RES WO	RES U16
Zon locaties	Zie factsheet zon (+ steunpunten Baarn, Barneveld en Twello)						
Wind locaties Wt: Windturbine	Rwzi A'foort: 1 Wt	-	Rwzi Ede 1 Wt	Rwzi H'wijk 1 Wt	-	-	-
Aquathermie	A'foort Soest	Apeldoorn, Voorst, Heerde, Hattem	Ede	H'wijk Hattem Elburg	-	-	-
Biogas	Rwzi Amersfoort	Rwzi Apeldoorn	Rwzi Ede, V- daal	Rwzi Elburg, H'wijk (2)	Rwzi Renkum	-	-